

Läsnyckel

Grottspanarna

Text: Annika Widholm

Bilder: Jonna Björnstjerna

Malva och Hanna är kompisarna som spanar tillsammans! I tidigare böcker har de spanat efter spöken, zombier och troll. I den här boken hittar de en mystisk grotta. Hanna är nyfiken på om det spökar där inne och går in! Malva känner att hon måste följa efter...

Boken har ett enkelt språk och passar läsare från cirka 7 år och uppåt. Boken finns också som ljudbok.

Innan du läser

Titta noga på bokens fram- och baksida – vad ser du för djur på bilden? Vad är det för benrester, tror du? Har du varit i en grotta någon gång? Hade du vågat gå in i en okänd grotta?

Läs texten på baksidan. Vad skulle du göra om din vän gick in och du själv var rädd? Vad finns det att vara rädd för i en grotta, tänker du? Malva är rädd och Hanna är nyfiken – kan du se vem av flickorna som är Malva och vem som är Hanna? Vad är det den ena flickan håller i handen? Har du en sådan?

Öppna boken och titta på bilden. Där sitter en pojke, på en sten i vattnet, inne i grottan. Vem är han, tror du? Vad är det för döds-kalle som ligger där? Är den från ett djur eller en människa? Diskutera vad du ser med en klasskompis eller i större grupp.

Medan du läser

Grottan

Vad tycker du om huset som Hannas morfar och Maria bor i? Skulle du vilja bo så?

Har du varit någonstans där det inte finns Internet och hur märkte du i så fall det? Vad gjorde du då? Är det viktigt att ha tillgång till Internet? Varför/Varför inte?

Titta på bilden på sidan 11 – hur känns det i vattnet, tror du? Hur kan du se det? Blåser det eller är det vindstilla? Tycker du om att bada? Badar du även om vattnet är kallt? Har du badat i havet någon gång? Vad är det för skillnad att bada i havet jämfört med att bada i en sjö?

Vad tror du finns inne i grottan?

Hur gör man när man "skuggar" någon? Vad betyder det, att skugga? Vem är det som skuggar barnen, tror du?

Det är någon i mörkret

Om du ropar inuti, till exempel, en grotta, då kan det hända att du hör ljudet av ditt rop studsas tillbaka till dig. Man säger att det blir eko, eller att det ekar. Har du testat att göra eko någon gång? Var gjorde du det i så fall, och vad ropade du? Ta reda på mer om eko efter läsningen.

Varför är Hannas morfar så bestämd med att de inte ska gå in i grottan, tror du?

Vad kan det vara som rör sig där inne?

En spökhistoria

Vad tror du – är det sant som Hannas morfar berättar? Eller tror du att han bara försöker skrämman barnen, för att de inte ska råka illa ut inne i grottan? Tror Hanna och Malva på historien om pojken som spökar i grottan?

På spaning

Skulle du helst plocka snäckor eller gå på grottspaning?

Vad tror du har hänt med Hanna?

Tycker du att Malva borde gå efter Hanna ensam eller hämta hjälp? Hur hade du själv gjort, och varför? Diskutera gärna i grupp med en vuxen.

Ensam i grottan

Kan Malva och Hanna laga stegen på något sätt, tror du?

Genom tunneln

Varför gick det inte att ringa inifrån grottan, tror du?

Hur hade du känt dig om du hade varit i Hannas och Malvas ställe?

Hur länge tror du att barnen klarar sig i grottan, utan mat och vatten?

De ser en öppning på andra sidan vattnet – vågar de chansa på att de kan ta sig över, tror du?

Svart vatten

Vad betyder "vadar"?

Malva är rädd för vad som kan finnas under vattnet – vad tror du att hon tänker på då?

Vem var det som räddade Malva ur vattnet, tror du?

Har de klarat sig nu eller väntar fler hinder?

En oväntad upptäckt

Hur tror du att det kändes när Malva och Hanna kom ut genom öppningen i berget?

"Vi råkade gå in i grottan" sa Hanna till Maria. Var det verkligen så? Maria skakade på huvudet – varför gjorde hon det, tror du?

Var det bara tur att tjejerna klarade sig, eller var det något mer?

Var det ett spöke som vinkade till Malva, eller vad tror du?

Efter läsningen

Vad tyckte du om boken och varför? Slutade den som du hade trott? Hur tänkte du att spanarna skulle klara sig ut ur grottan? Trodde du att de skulle få hjälp av någon? Hade Hanna och Malva kunnat göra på något annat sätt när de valde att utforska grottan? Hur hade du gjort?

*

När Malva ropade efter Hanna fick hon ljudet av sin egen röst tillbaka till sig – ett ljudfenomen som kallas eko. Vet du hur eko fungerar? Ta reda på mer om eko. Vad är det och hur fungerar det egentligen? På vilka platser kan det bildas eko? Du kan söka på Internet eller besöka ett bibliotek för att få svar.

Försök hitta platser där det ekar, det kan finnas både på landet och i stadsmiljö, utomhus och inomhus. Prova att göra olika ljud och se vilka som ger bäst effekt!

*

I grottan som Malva och Hanna gick in i fanns det fladdermöss, är du rädd för fladdermöss? Varför tror du att fladdermöss kan upplevas som läskiga?

Varför hänger fladdermöss upp och ner? Hur hittar fladdermöss mat i mörkret? Låna en bok om fladdermöss och läs spännande fakta om de häftiga små djuren! Det finns flera lättlästa böcker om dem. Då kan du också få veta varför fladdermöss är helt beroende av eko!

*

Har du besökt en grotta någon gång? Berätta i så fall om din upplevelse!

En mycket känd och välbesökt grotta i Sverige heter Lummelundagrottan. Den ligger på Gotland. Där har vattnet urholkat kalkstenen och skapat gångar, salar och droppliknande formationer i kalkstenen. Det finns flera häftiga grottor i Sverige – sök till exempel på *Korallgrottan* – i den kan du se "grottbacon" hängande i taket!

Ta reda på mer om grottor, om du tycker det låter spännande, och ta reda på vad du behöver ha med dig om du vill besöka en grotta. Det är till exempel bra med varma kläder, för temperaturen i grottorna är nästan alltid runt fem grader!

*

Läs gärna de andra böckerna med spanarna Hanna och Malva!

*

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!